

Genskabelse og fornyelse af Ledreborg Slotspark

Helhedsplanen

Med støtte fra Fonden Realdania udarbejdede landskabsarkitekt Torben Schønherr fra Schønherr Landskab i 1994 en plan for genopretning og nytænkning af landskabet og parken omkring Ledreborg Slot for slottets ejer Silvia Munro (8. generation af familien Holstein-Ledreborg på Godset).

Helhedsplanen for de 4 ha barokhave, alléer, slotsplads samt 1600 ha skov og landbrugsjord skulle skabe overblik og være et redskab til at bevare og udbygge godsets landskabelige kvaliteter, som - sammen med de bygningsmæssige - er baggrunden for stedets særlige ånd og i sidste instans dets kommercielle potentiale.

Med en samlet bevilling fra Fonden Realdania på 20 millioner kr. blev det muligt at føre den første og vigtigste del af planen ud i livet: Genskabelse og fornyelse af Barokhaven.

Barokhaven

Den oprindelige barokhave var en del af Johan Ludvig Holsteins vision og anlagt for ham af arkitekt J.C. Krieger i 1742.

I 1901-08 blev der udført en rekonstruktion af barokhaven af arkitekt G. Wittrock. Resultatet blev en sammensætning af fragmenter fra forskellige kilder, der beskriver den oprindelige have, da der ikke findes noget materiale, som viser, hvordan den oprindelige plan så ud. I løbet af de sidste 100 år er de barokke elementer blevet sløret af reparationer og slid, og anlægget kom til at fremstå mere romantisk end barokt, når man ser bort fra de overordnede træk.

Den planlagte fornyelse og rekonstruktion gennemførtes som en fortolkning af de foreliggende kilder ud fra barokkens synsvinkel.

Barokhaven kan deles i tre områder: Terrasseanlægget på den sydvendte skråning, dalbunden og den nordvendte skråning.

Terrasseanlægget

Terrasseanlæggets overordnede geometri fastholdtes, men blev udvidet til en samlet bredde på 84 meter, så slottet kommer til sin ret som udgangspunkt for anlægget.

Alle terrasser, skråninger og skovstier blev oprettet og gjort præcise. Skråningerne blev beklædt med rullegræs, og terrasser og ramper blev belagt med slotsgrus og kantet med granitbånd. De daværende ligusterhække blev udskiftet med takshække, der vil tegne det horisontale billede mere skarpt, og de store takspyramider blev beskåret eller udskiftet og blev mindsket i antal.

Terrasseanlæggets bund blev hævet ca. 2,5 m i forhold til dalbunden med en ny terrasse for det halvcirkulære rum, som også blev lavet mere skarpt og præcist.

Dette har givet en præcis overgang mellem dalbund og terrasseanlæg og er med til at understrege havens barokke karakter. I barokanlægget accentueredes skiftevis akserne og siderne, der ligger symmetrisk omkring akserne. Når man bevæger sig rundt mellem terrasserne, vil slottet og hovedaksen forsvinde og dukke op igen.

Det er ved stiernes regulering i skoven gjort muligt at kunne ankomme uhindret til alle terrasser.

Dalbunden

I dalbunden blev en hippodromform skabt med inspiration fra Hammers plan over parken fra 1751.

Samtidig blev der udført en regulering og præcisering af jordformerne med udgangspunkt i de eksisterende jordformer, således at de tegner rummet bedre og mere symmetrisk. Terrænet skråner let mod kanalen, der er blevet indsnævret til 7 meters bredde og givet en fast bund og en lige kant af ascorbe træ. Det tværgående spejlbasin i hovedaksen blev ligeledes rettet op til en enkel og klar form.

De romantiske broer blev udskiftet med (næsten) flade og strammere broer udført af billedhuggeren Erik Heide.

Hele dalbunden er blevet drænet efter samme princip som en fodboldbane for at gøre plænerne mere anvendelige til flere formål. Dette har dog voldet nogle problemer, da der er mange kildefremspring i bunden af parken. Disse flytter sig lidt rundt på må og få, så de har været meget svære at få bugt med.

Uden for hippodromformen er indpasset flade nicher og det store "bagsceneareal" for brug ved Slotskoncerterne er blevet lavet med en bundopbygning, som sikrer et smukt græsdekke, samtidig med at det kan tåle kørende trafik. Sammen med installationer for el og vand samt tanke for opsamling af spildevand, øger det mulighederne for afholdelse af koncerter, udstillinger og andre arrangementer i parken.

Den nordvendte skråning

Den nordvendte skråning skal fremtræde så enkelt som muligt. Et 18 m bredt skår i skovtykningen, en åbning mod landskabet og en afslutning af barokanlægget.

Alle terrasser og skråninger er rettet op og gjort præcise. Stierne i skoven er ligeledes rettet op, så man går op ad skrå ramper, hvor man skiftevis bevæger sig i skoven og i aksen; mellem lys og skygge, åbent og lukket. Skråninger er tilplantet med et bunddække af vedbend.

På det øverste afsluttende plateau, hvorfra man oplever aksen op mod slottet til den ene side og aksens videre forløb ud i landskabet til den anden side, er der sået græs omkring skulpturen af Adam og Eva. På hver side af statuen har HM Dronningen og HKH Prinsen plantet hver et æbletræ til indvielsen af parken.

Kunstneren Erik Heide har udført en 6 meter høj vinterskulptur til overdækning af Adam og Eva i vinterhalvåret, så der sikres en smuk afslutning på hovedaksen - også når Adam og Eva skulpturen er tildækket. I sommerhalvåret står skulpturen ca. 100 meter nede ad "bagvejen" op til Adam og Eva.

På skråningens midterste terrasse er anlagt et bassin med en bagvæg i store granitblokke som en hule i skråningen. Fra den midterste, 3,5 meter høje granitblok plasker et vandfald ned i bassinet. Bassinet og vandfaldet er endnu et af Erik Heides bidrag til projektet.

Gennemførelse

I samarbejde med F.J. Poulsens Anlægsgartneri blev projektet gennemført over 2 år fra efteråret 2004 til foråret 2007, dog afbrudt af de to slotskoncerter.